

NAALAKKERSUISUT

GOVERNMENT OF GREENLAND

KILLIFFIK

Suliffeqarfimmi
iluarsaaqqinnerit
annertuut

Suliffeqartitsinermut
periusissiaq
ingerlavoq

Inuussutissarsior-
fimmumut sinaakku-
tissat pitsaanerit

Isumasioqatigiinneq
22. + 23. oktober
2016 - PPT

**KALAALLIT NUNAAT
SIARSARNERUP
TUNGAANUT**

NUTAALIORTUNUT AKULERUTILERPOQ

- Kalaallit Nunaat siunissamut piareersalissaaq, tamatumani **unammillerneq, ineriartortitsineq, suliffeqarfimmi suliarisat** aamma namminersortutut inuutissarsiorfimmi sakkortusaasoqassalluni.
- **Suliffeqarfimmik annertuumik aaqqissuusseqqinneq** ingerlavoq, Suliffeqartitsinermullu periusissiami **suliniutit 16-it** atuutsinneqaleriinngikkunik atuutsinneqaleriartuaarput.
- Inuutissarsiorfik eqaatsoq **suliffeqarfinnik amerlanernik inuiaqatigiinnullu isertitanik** tunisivoq, aammalu nunami inunni isumalluutaasut pitsaanerusumik atugaralugit. Taamaattumik Kalaallit Nunaanni inuutissarsiornermik ingerlatsinermut **sinaakkutaasut nutarsarlugillu pitsanngorsarpagut**, taamaalillutik suli amerlanerit suliffeqartunngussammata.

SULIFFEQARFIMMI ILIUUSERISAMIK ILUARSAAQQINNERMUT TUNNGAVIK

- Suliffissaaleqineq annertusiartulersimavoq
- Amerlavallaat pisortanit pilersugarineqarput
- Suliffeqarfimmi isumaginniffimmilu iliuitsit akornanni ataqatigiissoqanngilaq
- Suliffinnik inuttassarsiorneq najukkamilu sulisussanik nassaarinninnissaq ajornakusoorpoq
- Inuussutissarsiorfiup ujartuinerata sulisartullu akornanni tulluarsaasoqanngilaq:

Siornatigut ilinniagaqarsimanngitsunut suliffissarpassuaqarpoq. Ullumikkut nunatsinni suliffeqarfiusoq piviusunut nunarsuarmut – pitsaasutigut ajortutigullu – sunniiviginnittumut inissiffeqarniartariaqarpoq.

SULIFFEQARFIMMUT ILUARSAAQQINNEQ KIKKUNNUT TAMANUT SULIFFEQARFIK TOQQISSISIMANARTOQ

- Naalakkersuisut **suliffeqarfimmu**t iluarsaaqqinnerisa annertuup imarai:
 - **Nunatta inuusuttortaasa ilinniagaqartitaanissaat**, pitsaasumillu sulisutut inuuneqalernissaat
 - Suliffissarsiortunut ikiorsiissutaasup **inummut tamarmut** tunngasuunissaata qulakkeernissaa, sunniuteqartumik ilitsersuinikkut, pikkorissartitaanikkut aningaasaqarnikkullu ikiorserneqarnikkut – taamatut tulleriiartillugit
 - **Kommunini sulisut** sakkussanik nutaaliaanerusunik suliaminni atugassinnissaat
 - **Suliffiit sapinngisamik amerlanerpaat sulisartunit najugaqavissunit** pissarsiarinissaasa isumaginissaat
 - Ineriartortitsinermik tassannga tapersersuiniarlutik **uagut ingerlatseqatigiiffiutigut** siuttuusariaqarput.

ILUARSAAQQINNEQ ANNERTOQQ

SULIFFEQARTITSINERMIK PERIUTSIMI

SULINIUTIT 16-IT

- **SULINIUT 1.** Nuna tamakkerlugu Suliffissanut nittartakkamik pilersitsineq
- **SULINIUT 2.** Suliffissarsiuussisarfinni Piareersarfinnilu isumalluutit pitsaanerusumik atorpeqassapput
- **SULINIUT 3.** Sulisartut kalaallit annertunerusumik piginnaangorsarnerat
- **SULINIUT 4.** Inuusuttuni suliffissaaleqineq malunnartumik annikillisissaaq
- **SULINIUT 5.** Suliffinnut ornitaqarluni nuuttarneq pisariunnginnerulissaaq
- **SULINIUT 6.** Sulisartut nunanit allaneersut nakkutigineri sakkortusarneqarpoq
- **SULINIUT 7.** Amerlanerit piginnaangorsaaqqinnermik neqeroorfigineqassapput
- **SULINIUT 8.** Tulluarsaqatigiinneq, aamma suliffissarsiortut sulinissamut piareersimangitsut
- **SULINIUT 9.** Sanaartornermut Iluarsaassinermullu Aningaasaateqarfimmi suliniutit atuutsilernerit
- **SULINIUT 10.** Nunaqarfinni tunitsivinnik nalunaarsuinerit
- **SULINIUT 11.** Sammisaraqariusuni nutaani suliaqarfinnilu siuariartorfiusuni nutaani suliffiit nutaat ataavartussallu
- **SULINIUT 12.** Najugaqarfinni suliffiit qulakkeernissaannut IBA-p sakkutut atornera
- **SULINIUT 13.** Aalisarnermi suliniutit isumalluutillu uumassusillit
- **SULINIUT 14.** Iluserisamut politikikkut suliariniakkat, kajungersaasarnissamut iluserisat aamma ilinniagaqarnermik suliaqarfiusumi suliariniakkat
- **SULINIUT 15.** Mandetimeqartitsinermit aaqqiissut
- **SULINIUT 16.** Illoqarfinni minnerna mittarfinnik ujaraaqqanik qallikkanik sanaartorneq

SULIFFISSAALEQINERMUT KILLIFFIK

- Suliffissaaleqisut nalunaarsugaasut amerlassusaat ukiuni kingullerni sisamani ikileriarsimapput:

Ukioq	Juuli 2013	Juuli 2014	Juuli 2015	Juuli 2016
Amerl.	3.382	3.360	2.986	2.433

- Ukiup siulianut naleqqiullugit 2016-imi suliffissaaleqisut annerpaamik ikileriarfiat Sisimiuni, Aasianni, Qasigianguani, Qeqertarsuarmi Upernavimmilu pivoq.

INUUSUTTUT SAAFFIGISANUT ILIUUSERISAMUT KILLIFFIK

2015-2017-imi inuusuttunut piginnaangorsagaanissamik pisariaqartitsisunut inissat immikkut 250-it pilersinneqarput:

- Atuagarsornerunngitsumik ingerlatsinerit (Piorsaavik, »Sapinngilanga Pisinnaavunga« aamma »Pilersitsivik Asimi«)
- Suliffimmik sungiusarnermik ingerlassat
- Inuusuttunut atuagarsornikkut piginnaanikitsunut neqeroorutit, suliffeqarnissamut tunngatitanik immikkut paasisimasalinnik ilinniartitsoqarluni, imaluunniit atuagarsornikkut piginnaangorsarnermut tapersorsorneqarluni

UPA 2017: Suliffimmi ilinniartunut sungiusartunullu inissat amerlanerit pilersinnissaat pillugu inatsit nutaaq

KILLIFFIK: SULISARTUT ILINNIAGAQARSIMASUT NAJUGAQAVISSUT

- Ineriartorneq eqqortumik ingerlavoq – tamanna pisortaqaarfimmi aamma pisortat pigisaattut ingerlatseqatigiiffinni **kalaallit ilinniagaqarsimasut** amerlassusaasigut takuneqarsinnaavoq:

Namminersorlutik Oqartussani 2008-mit 2014-imut kalaallit ilinniagartuut **39-mit 47 %-imut** amerleriarput.

Nunatsinni kommunini ilinniagartuut **76-imit 81 %-imut** amerleriarput, inuussutissarsiummik ilinniagallit **95-imit 97 %-imut** amerleriarlutik.

- 50 % sinnerlugu piginnittuuffigisani **namminersorlutik oqartussat pigisaattut ingerlatseqatigiiffinni** kalaallit ilinniagartuut **43-mit 49 %-imut** amerleriarput, inuussutissarsiummik ilinniagallit amerlassusaat **84-imit 87 %-imut** amerleriarlutik.

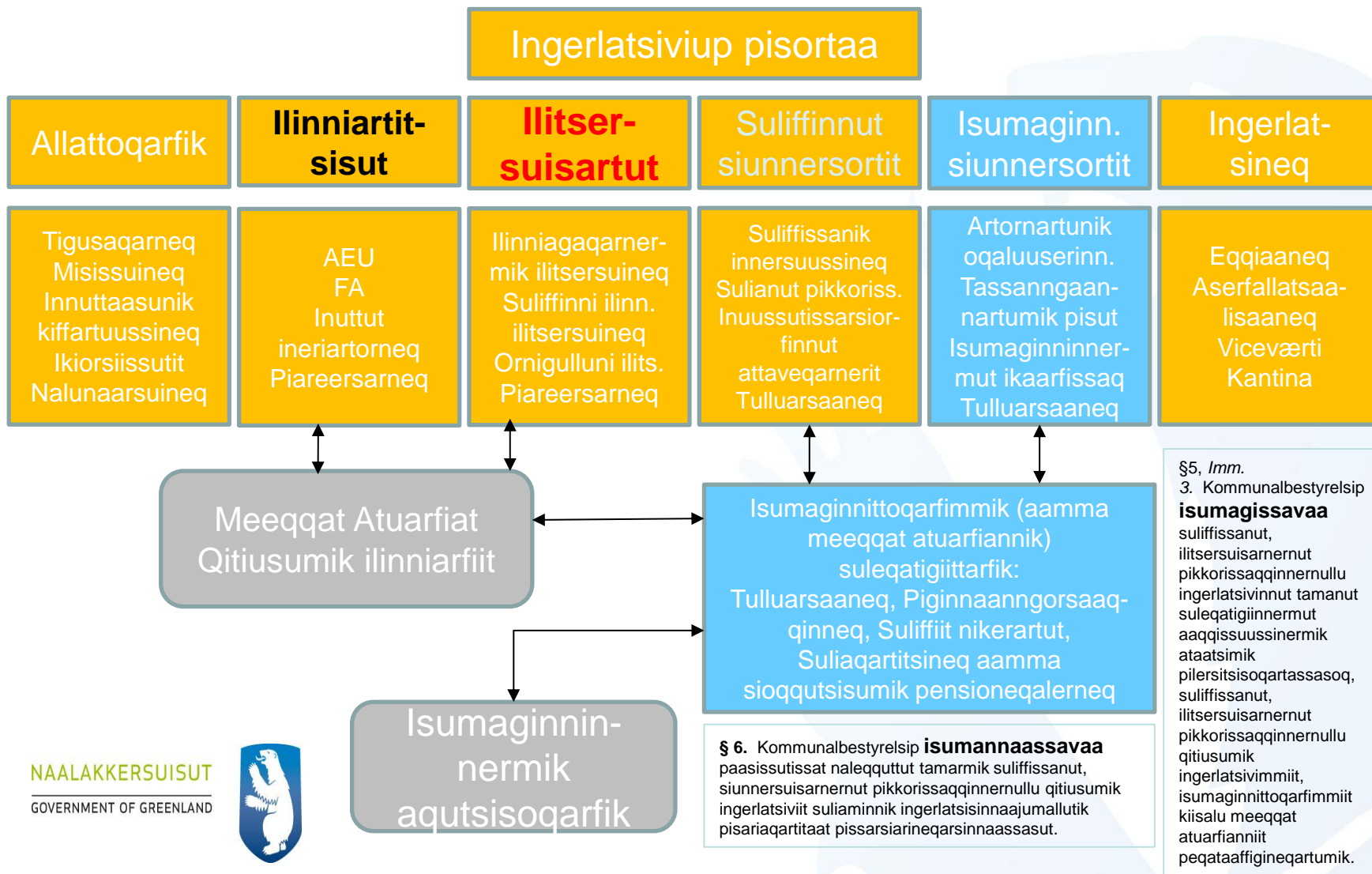
KILLIFFIK: MAJORIAQ – ILUARSAAQQINNERMI QITIUSUT ILAAT

- 1. januar 2016-imi Majoriamik ingerlatsiviliornerit pillugit inatsit nutaaq atuutilerpoq. 1. januar 2017-imi ingerlatsiviit tamakkiisumik pilersinneqareersimassapput.
- Inatsit **sunniuteqarluarnerusumik suliffeqarfimmi iliuserisamik** pilersitsissaaq, **inuk tamarmiusoq** aallaavigineqassalluni, aammalu nunami innuttaasut tamarmik sumiikkaluarunilluunniit assigiaarnerusumik piginnaasaqarfigisamillu kiffartuunneqarnissaannik qularnaarissalluni.
- **ASSERSUUT:** Anna 27-nik ukiulik suliffissarsiortuuvoq. Majorialiarpoq, siullertullu ilitsersugavoq, aamma soorlu atuagarsorluni imlt. atuagarsornerunngitsumik piginnaangorsaанermik ingerlassat pillugit, pikkorissartitsinerit, piginnaangorsaaqqinnermik imaluunniit nikerartumik suliffissanik neqeroorfigitilluni, naggataagullu atugarisaanut naleqquttumik ikiorsiissutisilluni – **suut tamaasa ataatsimut inissinneqarlutik, iliuserisassamik pilersaarummik** aallaaveqartut.

MAJORIAP AAQISSUUSSAANERA

MAJORIAP SAKKUUSIVIA NUTAALIAQ

Sulisunut sulinermi sakkussarpassuit nutaat piareeqqapput:

- Suleriaasissamut nassuiaatit (Suliffeqarfimmi suliassaqarfik, kiisalu isumaginninnermi aamma ilinniagaqarnermik suliassaqarfinni suliassaqarfiit attuumassutillit)
- Immersugassat assigiissaakkat
- Najoqqutassaqarfittut aaqqissuussivik
- Ilinniagaqarneq (Suliffinnut siunnersortitut)
- Ilinniartitsinermut app'i
- Suli.gl

SIUSINAARLUNI PENSIONISIAQARNERMUT AAQQISSERT NUTAAQ

& AMERLANERIT PIGINNAANGORSAQQITTUT

- Siusinaarluni pensionisiaqarnermut aaqqiissutip nutaap **ullup ilaannaani suliffeqarnissamik** periarfissiivoq
- Sulisinnaagaanni taava aamma sulisoqassaaq – amerlaqaallu piumasut
- Suliffeqarfiup avataaniittorpassuit atorusutaminnik ilaannakortumik sulisinnaassuseqarput: **Piffissami sivikinnerusumi, imaluunniit immikkut ittunik atugaqarlutik** sulisinnaapput. **Piginnaangorsaaqqinnermut pilersaarut** pitsaasoq innuttaasut sulisinnaassuseqartutut ukiullit suliffeqarfimmi attanneqarnissaannik imaluunniit uteqqinnissaannik isumaginnissinnaavoq – innuttaasumut aamma inuiaqatigiinnut nuannaarutaassasumik.

KILLIFFIK

- Ilaqutariinnermut aamma Inuussutissarsiornermut naalakkersuisoqarfiit akornanni atuutsitsilernissaq pillugu qanimut suleqatigiittoqarpoq
- Ataqatigiissitsinissaq pilersinniarlugu ikiorsiissutinik suliassaqarfimmi inatsisaasut misissorneqassapput

KILLIFFIK:

SULI.GL – SULIFFISSANIK INNER-SUUSSISARNEQ PITSAANERUSOQ

- 2016-ip aallartinnerani atulerpoq
- Maannakkut suliffiit inuttaligassat 100 missaanniipput
- Suliffissaaleqisunut najugaqavissunut atorfinnik inuttaligassanik innersuussinermik qularnaarineq
- CV-nik toqqorta qarfikku sulisitsisunut soqutiginnittunut suliffissaaleqisut piginnaasaannik paasisitsineq
- Suliffissaaleqisunut attuumassuteqartunik suliffiit ilusaat nutaat, nuttarnerulersitsinermut ikiorsiissutit, piginnaanngorsaaneq il.il. pillugit ilisimatsitsineq
- Sulisitsisut sulisartunik tikisitsinissamut akuersissummik qinnuteqartut atorfii 1. april 2016-imit suli.gl-imi inuttassarsiuussutigissavaat
- Sulisitsisunit tikilluaqqusaalluarpoq

SULIFFEQARFIUTIGUT PINGAARUTEQARTUMIK ATUUFFEQARPAT

- Suliffinni **ilinniartunut sungiusartunullu inissanik** pilersitsinissat
- Suliffeqarfimmik inituumik CSR-ikkut sammisaqarneq, **piginnaanngorsaqqit-tunut inissanik nikerartumillu suliffe-qarfinnik** pilersitsisoqarluni, taamaalillu-tik inuttaasut amerlanerit suliffeqarfim-mut uterteqqillugit ikiorneqarsinnaas-sammata.
- Suliffeqarfimmi iluarsaaqqinnerit annertuut pillugit **namminersortut aamma pisorta qarfiit** suleqatigiinnissaat pingaartuuvoq.

